

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng Chủ nhật ngày 20/03/2022.

*****

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 829

“SỐNG CHẾT CÓ MẠNG, PHÚ QUÝ DO TRỜI”

Hòa Thượng nói: **“Sống chết có mạng, phú quý do trời”**. “Do trời” ở đây không phải là ông trời định mà vận mạng do chính chúng ta định. Người xưa nói: **“Nhất ẩm nhất trắc mạc phi tiền định”**, một bữa ăn, một ngụm nước đều là do tiền định. **“Tiền định”** chính là phước báu trong vận mạng của chúng ta.

Một người phụ nữ làm tiếp viên hàng không cho một hãng máy bay ở Nam Tư. Sau khi chiếc máy bay bị nổ ở độ cao 10.000m, tất cả hành khách và phi hành đoàn đều tử vong nhưng riêng cô ấy thoát chết một cách thần kỳ. Có nhiều người mới bị bệnh Covid vài ngày đã chết, có người trải qua **“thập tử nhất sinh”** nhưng cuối cùng vẫn sống. Vậy thì đúng là sống chết có mạng! **“Mạng”** ở đây là phước báu.

Ta sống hay chết, giàu sang hay bần cùng, tất cả đều là do phước. Vậy thì chúng ta phải tích cực tạo phước. Chúng ta biết quan tâm đến người khác, quan tâm đến cộng đồng, đến quốc gia dân tộc, đó chính là tạo phước. Có rất nhiều người chỉ vì để thỏa mãn ngũ dục của mình mà chèn ép, làm khổ người khác. Tôi thấy hàng ngày chỉ vì một bữa ăn hay vì một việc nhỏ mà họ cũng có thể làm khổ người khác. Họ đâu biết được làm vậy là tổn hại đến phước báu trong vận mạng của mình.

Chúng ta đã học được đạo lý nhân quả thì chúng ta phải chú trọng dạy thế hệ sau, không được lơ là. Ban đầu, các con chỉ lấy trộm một cái bút, một món đồ chơi nhỏ, nhưng nếu chúng ta không quan tâm, không dạy dỗ từ khi các con còn nhỏ thì khi lớn lên, chúng sẽ chiếm những thứ lớn hơn. Khi các con lớn rồi chúng ta mới dạy thì không kịp. Nhiều Cha Mẹ không dạy dỗ, không quan tâm con cái từ lúc con còn nhỏ nên khi lớn chúng vướng vào tù tội.

Chúng ta nhờ học Phật mới biết được rằng sống chết, giàu sang hay nghèo khổ, tất cả đều quyết định bởi phước. Người thân của chúng ta tạo phước cho chúng ta thì chúng ta cũng nhận được nhưng không nhiều, chúng ta chính mình phải tu tích thì mới có. Trong **“Kinh Địa Tạng”**, Phật nói: **“Nếu người hồi hướng làm đúng như pháp thì trong bảy phần công đức, người được hồi hướng chỉ nhận được một phần”**. Cho nên công đức phải do chính mình tu tích. Sinh ra như thế nào, chết ra sao, đời sống có được thọ nhận tốt hay xấu, tất cả đều do chính mình tu tích.

Trên Kinh Phật thường nói: **“Thân người khó được, Phật pháp khó nghe”**, nhất là đối với chúng ta sinh trong thời hiện đại này. Chúng ta xem qua tin tức thì thấy thế gian này đúng như ở trên Kinh Phật

đã nói: **“Đời ác năm trước, trước ác đến cùng cực”**. Mấy năm qua, thiên tai, bão lũ xảy ra ngày càng nhiều ở khắp mọi nơi. Dịch bệnh càng lúc càng trầm trọng, không giảm bớt. Hôm qua tôi xem tin tức thấy Tổ chức Y tế Thế giới WHO nói dịch bệnh Covid sẽ còn diễn ra trong thời gian dài. Họ chỉ dự đoán như vậy, nếu lòng người thay đổi, phản tỉnh thì nhất định có sự chuyển đổi tốt nhưng lòng người chuyển đổi tích cực thì ít mà *“tham sân si mạn”* thì càng lúc càng nhiều. Bệnh khổ không chừa một ai, những người rất giàu sang vẫn có thể bị nhiễm dịch bệnh, những người nghèo cũng không tránh được. Vẫn có người có ý niệm trục lợi, lợi mình hại người, trong khi bản thân họ cũng có thể bị nhiễm bệnh và chết.

Hòa Thượng nói: **“Ngày nay chúng ta tu học thì đừng quá chú tâm đến tính mạng của người thân trong gia đình. Chúng ta phải hiểu rằng cái chết có thể đến mọi lúc, mọi nơi, bất cứ lúc nào cũng có thể chết, bất cứ nơi nào cũng có thể chết. Cho nên chúng ta phải nhìn cho rõ ràng, thấy cho thấu đáo việc sống chết để khi chúng ta gặp phải thì chúng ta không quá đau khổ”**.

Có người cho rằng gia đình, dòng tộc này quá tốt đẹp, quá hạnh phúc cho nên không thể có sự chia ly, tan rã. Nhưng thật sự **“sinh lão bệnh tử, ái biệt ly khổ, cầu bất đắc khổ, oán tắng hội khổ, ngũ ấm xí thạc khổ”** tám cái khổ này luôn luôn trực chờ để cấu xé chúng ta, làm chúng ta đau khổ. Hòa Thượng nhắc chúng ta hãy đem việc sống chết của chính mình, của gia đình mình nhìn cho thấu, hiểu cho tường tận để khi gặp phải thì chúng ta không quá đau thương.

Hòa Thượng nói: **“Hiện tại thế gian này tai nạn quá nhiều, khiến cho rất rất nhiều người chết”**. Bài này Hòa Thượng đã giảng cách đây 20 năm. Tình hình thế giới hiện nay còn nghiêm trọng hơn bởi bên cạnh thiên tai, bão lũ, dịch bệnh, còn có nhân họa, những tai họa do chính con người làm ra như chiến tranh thảm khốc. Cho nên chúng ta phải triệt để nhìn cho thấu thì mới buông được xuống. Chúng ta phải dùng tâm Chân Thành, tâm Thanh Tịnh, tâm Bình Đẳng, tâm Chánh Giác, tâm Từ Bi để phụng hành giáo huấn của Phật, hiểu thấu được giáo huấn của Phật vì có thể bất cứ lúc nào, bất cứ nơi nào, cảnh sinh ly tử biệt cũng có thể diễn ra. Chúng ta hiểu rõ không phải để bi quan, tiêu cực mà để chúng ta sống tích cực hơn, để có tâm thái sẵn sàng đón nhận mọi sự việc.

Hôm trước tôi thấy một đoạn phim của báo Tuổi Trẻ quay cảnh một ông cụ trong vụ cháy nhà ở Sài Gòn. Năm người trong gia đình họ đều chết cháy, chỉ còn mình ông cụ ngồi thẫn thờ trước bàn thờ vợ, con trai, con gái, con dâu, cháu nội. Đó là sự đau khổ cùng cực! Nếu chúng ta không nhìn thấu thì cho dù có đau khổ cùng cực hơn nhưng cũng không thể khác được. Nếu chúng ta nhìn thấu được, hiểu được định luật vô thường là như vậy thì chúng ta chuyển đổi tâm niệm, sống tích cực hơn, sống xứng đáng hơn, làm tốt vai trò của người còn ở lại. Nếu chúng ta không tiếp nhận giáo huấn của Phật thì không thể biết những điều này.

Gần đây ở Hà Nội có bà cụ mất vì bệnh hậu Covid, ngay sau khi bà mất thì người chồng của bà không muốn sống một mình nên đã tự tử chết theo. Ông cụ tuy đã lớn tuổi rồi nhưng vẫn nghĩ không thông,

còn bao nhiêu người xung quanh, còn con cháu, thân bằng quyến thuộc mà ông lại làm cho nỗi đau càng thêm lớn. Đó là tâm quá ích kỷ, sống không có tâm nghĩ đến những người xung quanh, không nghĩ đến thế hệ sau. Nếu chúng ta biết thì chúng ta phải làm tốt hơn vai trò của người còn ở lại.

Thật ra mọi người nghĩ không thông. Khi một người đã chết, người còn lại chết theo vì họ tưởng rằng “*về cõi ấy họ sẽ có nhau*”. Đây là quan niệm sai lầm! Khi ngủ, mỗi người cũng ngủ say mà còn không ai biết ai, vậy lúc đã chết rồi thì làm sao mà gặp được nhau? Nhiều gia đình sáng hôm sau tỉnh dậy thì mới thấy người vợ hoặc người chồng đã cứng đờ, đã chết rồi. Chúng ta biết rõ: Mỗi chúng sanh sau khi chết sẽ đi theo nghiệp cảm của mình, không có việc gặp nhau ở cõi vĩnh hằng.

Cho nên chúng ta học Phật, chúng ta biết rõ sự vô thường không phải để bi quan yếm thế mà để tìm ra cái chân thường trong sự vô thường đó. Chúng ta sống tích cực, sống tốt đẹp hơn, hy sinh phụng hiến. Người đi là việc của người, ta là người ở lại thì ta phải làm tốt hơn nữa vai trò của người ở lại. Thậm chí nếu vợ mất thì người chồng vừa làm Cha, vừa gánh vác việc làm Mẹ. Nếu chồng mất thì người vợ vừa gánh vác việc làm Mẹ, vừa gánh vác việc làm Cha.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta phải biết rằng sinh mạng không ngừng tiếp nối. Khi ta xả thân này đi rồi thì ta sẽ phải chuyển đổi cảnh giới khác. Ta chuyển đổi cảnh giới khác là để có hoàn cảnh mới để ta tiếp tục tu học, để thành tựu trí tuệ, đức năng của chính mình. Quan niệm này mới chính xác!”***. Sinh mạng là vĩnh hằng. Chết chỉ là thay đổi thân, thay đổi hoàn cảnh chứ không phải chết là hết.

Hòa Thượng nói: ***“Bạn tham luyện thân thể này, tham luyện hoàn cảnh sống của chính mình. Đây là tâm luân hồi. Tâm luân hồi vẫn là tạo nghiệp luân hồi, vậy thì không có liên quan gì đến tu học. Chúng ta phải nên tường tận những sự việc này!”***.

Tu học Phật pháp thì phải nhìn được thấu, buông được xuống, đừng tham luyện. Chúng ta tham luyện, dính mắc, cho rằng hoàn cảnh sống hiện tại này là của mình. Chúng ta chấp chước, dính mắc vào nó thì không thể vượt thoát sanh tử mà càng bị quán vào trong vòng sanh tử.

Hòa Thượng nói: ***“Cơ duyên gặp được Phật pháp rất khó! Chúng ta nhất định phải nắm lấy cơ duyên khó được này! Chúng ta đã đến thế gian này thì nhất định phải nắm lấy thời gian ngắn ngủi này mà cố gắng tu hành, đem cái tâm của mình tu thành thuần tịnh, thuần thiện. Tâm thuần tịnh, thuần thiện thì nghiệp chướng từ vô lượng kiếp sẽ tiêu trừ, trí tuệ, phước đức của bạn tự nhiên sẽ hiện tiền”***.

Trong vô lượng kiếp, nghiệp chướng ta đã tạo, nghiệp nhân đã có sẵn, ta không có cách gì thay đổi được. Nhưng ngay trong đời sống này, ta nắm được cái duyên và có thể chuyển đổi duyên. Khi duyên được chuyển đổi tốt thì nhất định quả sẽ tốt. Ta chỉ phát triển duyên thiện thì duyên thiện sẽ tiếp nối với nhân thiện ở quá khứ để kết thành quả thiện ở tương lai. Nếu chúng ta không học Phật pháp thì chúng ta không biết được điều này.

Bởi vậy Hòa Thượng nói: **“Cơ duyên gặp được Phật pháp rất khó! Chúng ta nhất định phải nắm lấy cơ duyên khó được này!”**. Chúng ta không trân trọng cơ duyên được học Phật pháp mà chỉ trân trọng sự giả tạm, cứ tham luyến đời sống giả tạm, cho rằng đời sống của mình là thật rồi tham đắm, dính mắc vào nó. Đến khi phải ra đi thì chúng ta đau khổ vô cùng vô tận, cố gắng bám víu. Dù chúng ta cố gắng bám víu nhưng vẫn phải ra đi. Người thế gian chỉ vì không được tiếp nhận giáo huấn của Phật, không được tiếp nhận giáo huấn của Thánh Hiền cho nên họ cũng tích cực nhưng là tích cực tạo ác, tích cực lợi mình hại người, càng tạo thêm nghiệp báo. Họ không biết rằng đã tạo nghiệp báo rồi thì oan oan tương báo không bao giờ kết thúc.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta thường nghe: Sống chết có mạng, phú quý do trời”**. Hai câu này có sự nhắc nhở rất rõ ràng nhưng người ta lại hiểu sai. Họ cho rằng một bữa ăn, một ngụm nước là đã tiền định rồi, vận mạng chúng ta do ông Trời đã định rồi nên không khác được. Nhiều người hiểu lầm cho nên họ càng sợ, họ hiểu một cách tiêu cực nên không có tinh thần phấn đấu. Người xưa nói **“mạng”** chính là **“vận mạng”**. **“Do trời”** ở đây không phải do ông trời định, mà vận mạng phước báu của mình do chính mình định.

Chúng ta phải làm thế nào để vận mạng của mình tốt hơn? Trong **“Liễu Phàm Tứ Huấn”**, Ngài Viên Liễu Phàm được nhà đoán mạng đoán rất đúng. Nhà đoán mạng nói năm ấy ông thu hoạch được bao nhiêu tấn thóc, ông thi không đỗ đạt, những năm tháng sau nó diễn ra như thế nào, tất cả đều diễn ra y như lời nhà đoán mạng đã nói. Khi đó Ngài Viên Liễu Phàm nghĩ rằng phước và vận mạng của mình đã định rồi. Khi ông lên núi gặp Vân Cốc Thiền Sư, ông ngồi thiền cùng Vân Cốc Thiền Sư. Ngài Viên Liễu Phàm ngồi thiền ba ngày ba đêm không khởi tâm động niệm. Vân Cốc Thiền Sư nghĩ: **“Ông này tu tập sức định rất khá, không phải người bình thường!”**. Vân Cốc Thiền Sư hỏi: **“Ông tu hành thế nào mà được sức định lớn như vậy?”**. Ngài Liễu Phàm nói: **“Tôi không tu tập gì!”**. Khi Vân Cốc Thiền Sư thắc mắc tại sao ông lại có được sức định lớn như vậy, ngồi ba ngày ba đêm mà không khởi tâm động niệm thì Viên Liễu Phàm trả lời: **“Bây giờ khởi tâm động niệm cũng chẳng ích gì! Vận mạng của tôi đã được định hết rồi, một năm thu hoạch được bao nhiêu tấn thóc thì trong vận mạng đều có. Vận mạng của tôi là thi không đỗ, không thể làm quan, không có con. Vậy thì tôi còn suy nghĩ làm gì?”**. Lúc này Vân Cốc Thiền Sư mới cười: **“Thì ra ông đúng là phàm phu!”**. Vân Cốc Thiền Sư chỉ cho Ngài Liễu Phàm phương pháp cải tạo vận mạng bằng cách tích công bồi đức. Ngài Viên Liễu Phàm làm đúng theo lời khuyên của Vân Cốc Thiền Sư nên đã thay đổi vận mạng: Trong vận mạng ông không thể thi đỗ thì ông đã thi đỗ cao và đã làm quan. Trong vận mạng ông không có con thì ông lại sinh được hai người con trai. Trong vận mạng ông không có tuổi thọ thì ông lại thành có tuổi thọ. Vậy thì vận mạng không phải do trời định mà do chính mình định, chính mình có thể thay đổi được phước mạng của mình.

Hòa Thượng nói: **“Có người nghe nói “sống chết có mạng, phú quý do trời” thì hiểu một cách sai lầm cho nên họ không có tinh thần tích cực, tận thủ. “Sinh tử có mạng” chân thật phải được hiểu**

là đạo lý của nhân quả báo ứng. Chúng ta biết rõ được nhân quả báo ứng thì ý niệm tham sống sợ chết tự nhiên sẽ mất đi". Mọi cái do mình tạo đã an bài trong vận mạng của mình rồi. Nếu mình không sớm thay đổi vận mạng, đợi khi nó đến rồi thì không có cách gì khác. Chúng ta hiểu rõ rồi thì ý niệm tham cầu, tham luyến sẽ không còn.

Hòa Thượng nói: *"Phú quý do trời phải hiểu là không truy cầu phú quý mà mỗi niệm vì xã hội, mỗi niệm vì chúng sinh. Ta tích cực hi sinh phụng hiến, tạo phước cho thế nhân. Tạo phước cho thế nhân là ta đang tích phước, vậy thì nghiệp chướng ta tiêu trừ, trí tuệ ta thêm lớn, tự nhiên ta sẽ tránh được những thiên tai, nhân họa. Tránh được thiên tai, nhân họa là phải do có phước"*.

Bài hôm qua chúng ta học, Hòa Thượng nói: *"Trong ngũ phước thì phước cuối cùng là phước thiện chung. Muốn có được cái chết nhẹ nhàng, thoải mái thì người đó phải có phước. Người có phước lúc ra đi không bệnh khổ, thần trí định tĩnh, sáng suốt"*.

Rất nhiều người, trong đó có chúng ta cũng hiểu lầm, hiểu sai, từ đó không nỗ lực phấn đấu để cải đổi vận mạng. Nếu Ngài Viên Liễu Phàm không gặp Vân Cốc Thiền Sư thì cuộc đời của Ngài sẽ được an bài theo vận mạng đã định. Ngài cũng là một con người phi thường! Vì biết vận mạng của mình đã định rồi nên ngay đến vọng tưởng cũng không có, Ngài ngồi để tâm không trong suốt ba ngày ba đêm, không có vọng tưởng, không nghĩ ngợi gì hết. Ngài chấp nhận số phận. Vân Cốc Thiền Sư nói: *"Vận mạng có thể thay đổi"*. Ngài Vân Cốc dạy Viên Liễu Phàm cách tu thiện, mỗi ngày làm ít nhất một việc thiện, làm nhiều việc thiện thì tự nhiên vận mạng thay đổi. Ngài Viên Liễu Phàm đã thực hiện đúng theo lời dạy của Vân Cốc Thiền Sư cho nên đã thay đổi vận mạng, từ người không có phước đã trở thành người có phước. Nếu chúng ta không học Phật thì có nhiều người cũng hiểu sai lầm, không thay đổi vận mạng, cho rằng sống chết có số, giàu sang do trời định, chính mình không cần thay đổi. Thời đại Ngài Viên Liễu Phàm ở cách xa chúng ta nhưng Hòa Thượng Tịnh Không rất gần chúng ta. Hòa Thượng đã hoàn toàn thay đổi vận mạng ngay trong đời sống hiện tại.

Cho nên không có thọ mạng ta vẫn có thể đổi thành có thọ mạng, không có phước báu ta vẫn có thể đổi thành có phước báu. Ngày xưa lúc tôi còn trẻ tôi gần như phải đi xin. Tôi xin hết việc này đến việc kia, xin hết thứ nọ đến thứ kia. Nhưng bây giờ thì hoàn toàn khác, ngày nào tôi cũng cho, cho một cách tích cực. Rõ ràng tôi đã thay đổi, bây giờ tôi không có ý niệm xin, trong tâm chỉ có ý niệm cho đi. Rõ ràng tôi đã thay đổi vận mạng. Ngày xưa tôi chỉ có ý niệm xin, cậy nhờ người khác. Bây giờ tôi không có ý niệm cậy nhờ mà luôn có ý niệm làm thế nào để cho đi, tích cực giúp đỡ người khác. Ngay trong cuộc đời này tôi đã làm được. Rõ ràng người xưa làm được thì ngày nay chúng ta cũng làm được.

Hòa Thượng nói: *"Người học Phật chí ít phải thay đổi được vận mạng của mình. Chúng ta tu hành một thời gian, đi xem bói thấy người ta nói đúng rồi về nhà còn khen: "Thầy bói nói đúng quá, không sai chút nào!". Nếu là tôi thì tôi phải khóc một trận thật to, xấu hổ mà phản tỉnh chính mình tu"*

hành nhưng không thay đổi được vận mệnh nên Thầy bói xem không sai chút nào hết! Chúng ta không biết hổ thẹn mà ở đó còn khen thầy bói. Người học Phật chí ít phải thay đổi được vận mạng, Thầy bói coi không đúng thì mới được! Tu hành lâu năm mà đi coi bói người ta nói đúng hết, vậy thì bạn chẳng có tu gì hết!

Người học Phật, thấp nhất là phải thay đổi được vận mạng vì ta thay đổi ý niệm thì vận mạng sẽ thay đổi. Trước đây ta chỉ ỷ lại, nương nhờ, xin xỏ. Sau khi học Phật rồi thì ta không ỷ lại, không nương nhờ, không xin xỏ nữa mà nỗ lực phấn đấu cho đi. Vậy thì tự nhiên ta thay đổi rồi!

Có nhiều người trước đây làm công nhân, bây giờ làm Thầy giáo. Tôi thường nói: Lúc nhỏ tôi “*thống soái*” một bầy vịt. Vì Ba tôi hồi đó nuôi vịt nên ngày ngày tôi dẫn một đàn 500 con vịt đi chăn rồi tôi lại lừa chúng về. Hôm trước, có một học trò nói với mọi người: “*Thầy của tôi từng là ông chăn vịt!*”. Khi còn buôn bán ở ngoài chợ, tôi từng nghĩ: “*Mình phải làm thế nào để thoát được cảnh buôn bán này?*”. Nhưng hiện nay, ngay bạn bè cùng học khi gặp tôi cũng hỏi: “*Có phải ông không vậy? Ngày xưa ông học dở lắm mà! Sao bây giờ ông có quá nhiều bản dịch và cả một website dạy chữ Hán nữa?*”. Họ không tin vì ngày xưa tôi học rất dở mà bây giờ có thể làm được như vậy. Khi có người đến nhà thăm thì tôi giới thiệu: “*Bàn này là bàn tôi ngồi học Phật, còn bàn bên kia là để tôi dạy chữ Hán*”. Rõ ràng chính mình nỗ lực thì mới thay đổi được vận mệnh của mình.

Hòa Thượng nói: “***Người tu hành chí ít phải thay đổi được vận mạng***”. ***Chắc chắn ta sẽ thay đổi được vận mạng nếu ta thực sự nỗ lực. Cho nên ta có thể thay đổi vận mạng! Phú quý hay bần hàn ta cũng có thể thay đổi. Chỉ cần ta nỗ lực hi sinh phụng hiến thì tự khắc vận mạng thay đổi tốt đẹp, trong vận mạng có phước, có tuổi thọ, khỏe mạnh, tiền tài, mọi thứ đều ở trong vận mạng.***

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỉ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!